

Naslov

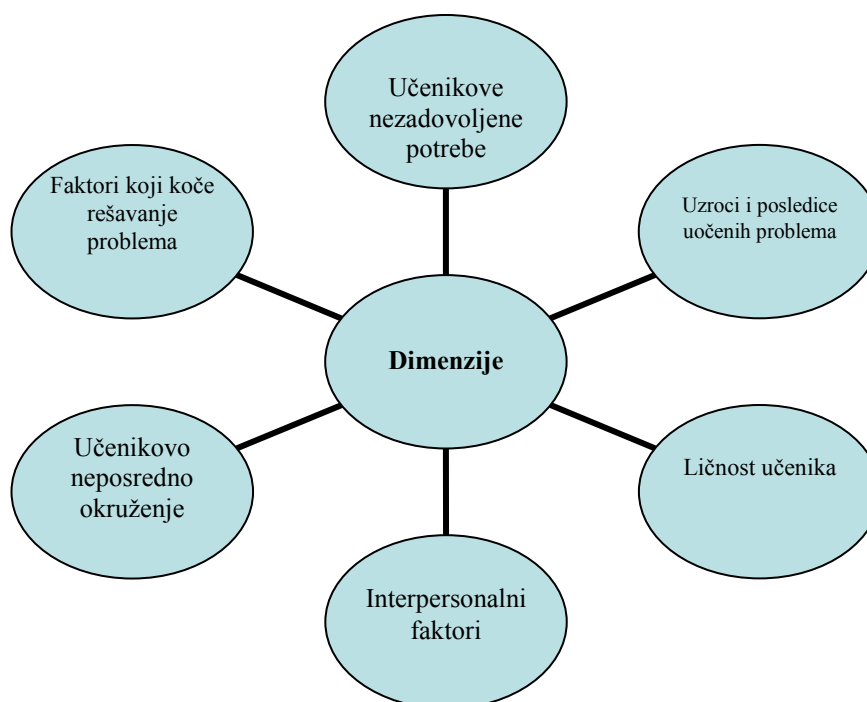
Sveobuhvatno upoznavanje učenika – prikupljanje podataka

Kratak opis

Prikupljanje podataka je prvi korak u procesu koji ima za cilj učenički razvoj, kao i formiranje ličnog plana razvoja. Prikupljanje podataka treba obaviti veoma diskretno. To je proces sagledavanja i razumevanja učenika iz različitih aspekata, kao i prikupljanja i sistematizacije prikupljenih podataka.

Detaljan opis alatki, neophodnog materijala, dodataka

Otkrivanje i mapiranje osobina učenika od suštinskog je značaja za nastavnika i stručnjake. To je složen postupak budući da učenik, njegovo/njeno okruženje, nastavnici i školski drugovi posmatraju situaciju, sebe i datog učenika iz različitih tačaka gledišta. Zbog toga bi se moglo desiti da dobijete kontradiktorne informacije. Tokom prikupljanja podataka potrebno je posmatrati brojne dimenzije, a najvažnije ćete pronaći u grafičkom pregledu, ispod.

Stoga je prikupljanje podataka zasnovano na nekoliko aspekata, i traži poznavanje: biologije, psihologije, kognicije, motivacije, zaštite životne sredine, kulture, ponašanja, i znanje u vezi sa porodicom. Postoje razne metode koje možemo primeniti: posmatranje, intervju, studiju u okviru životne sredine, porodičnu posetu, formalnu ili neformalnu komunikaciju sa drugima, upitnike. Važno je naglasiti da će prikupljene informacije ponekad biti subjektivne, pod uticajem interesa učesnika koji ih daju. Drugi važan princip koga se treba držati je pravo učenika na tajnost (poverljivost podataka).

Prikupljanje podataka određuje pravac i način pružanja pomoći, povećava efikasnost i efektivnost saradnje i rešavanja problema. Efikasnost stručnjaka u radu sa odgovarajućim podacima raste, a njegove nadležnosti je neupitna. Najznačajniji izvor informacija je sam/a učenik/ca. Pored fizičkih karakteristika, izgleda, zdravstvenog i psihičkog stanja, veliki značaj imaju i intervjui (pogledajte u prilogu predloženi nacrt intervjua), informacije dobijene u ličnim razgovorima, razgovori u toku svakodnevnog rada i sl. Oni nam daju mnogo informacija o učenikovim vrednostima, osećanjima, ponašanju, ličnosti, upravljanju emocijama, zrelosti, nivou agresivnosti, slici o sebi.

Kao važne dodatne izvore informacija predlažemo da koristite porodicu, prijatelje, komšije i nastavnike koji rade sa učenikom sa jedne strane, a sa druge strane ostale stručnjake koji rade sa istim učenikom: npr. psihologe, lekare, i ostale profesionalce koji deluju u ovom kontekstu. Drugi ključni izvor informacija su intervjui sa roditeljima, starateljima ili hraniteljima. (Šema intervjua data je u prilogu.)

Osim razgovora postoje dodatni dokumenti koji mogu biti informativni. Ponekad se dešava da paralelno, u drugim institucijama postoji skoro kompletna dokumentacija o učeniku. Njom treba rukovati s posebnom pažnjom, jer je pravilo tajnosti podataka (poverljivosti) izuzetno značajno u radu sa decom:

- dokumentacija ustanova za brigu o deci - na primer studija slučaja, izveštaj o porodičnoj poseti, beleške službe porodične zaštite, itd.
- školska dokumentacija psihološko-pedagoške službe – mišljenje psihologa/pedagoga, izveštaji, dokumenti o privatnom životu učenika, planovi razvoja, pisane evaluacije, psihološki testovi, itd.

Prikupljanje podataka je prvi korak ka ličnom razvoju učenika, kao i u formiranju ličnog plana razvoja. Pored opisanih dokumenata i razgovora, nikako ne treba zaboraviti sopstvena zapažanja i iskustva! Imamo mogućnost da posmatramo učenika, ne samo na časovima, već i tokom odmora, tokom njegove/njene stručne prakse, možemo posmatrati njegovu/njenu aktivnost u zajednici i na taj način dobiti informacije o njegovom/njenom mentalnom i fizičkom stanju kada je u školi. Svi ovi utisci doprinose stvaranju detaljne slike o učeniku. Svakako nije lako napraviti belešku o svim tim informacijama, zato predlažemo vođenje posebnog foldera za svakog učenika, tako da možemo, kada god i gde god želimo da pišemo beleške o učeniku.

Priručnici, oprema

Oprema	Broj komada
Šema intervjua sa učenikom	1
Šema intervjua sa roditeljima	2

Nivo težine (lak, srednje težak, napredan)

Napredni

Ključne reči

Prikupljanje podataka, upoznavanje učenika, posmatranje ponašanja, individualni razvojni plan

Nacrt intervjua

Moguća pitanja za intervju sa učenicima

- Predhodno školovanje:
 - Koju školu si pohađao/la pre upisa u ovu školu? Šta si naučio/la u ovoj školi?
 - Kada si završio/la osnovnu školu?
 - Koji predmeti su ti laki za učenje? Navedi maksimalno tri predmeta!
 - Koji predmeti su ti teški za učenje? Navedi maksimalno tri predmeta!
 - Koliko si uspešan/na u školovanju? Jesi li zadovoljan/na svojim rezultatima?
 - Koliki je broj dana ili školskih časova u kojima si odsustvovao/la sa nastave? Koliko je od tih izostanaka bilo neopravdano? Koji su bili razlozi tvog odsustvovanja sa nastave?
 - Da li misliš da su izostanci uticali na tvoj uspeh u školi? Na koji način?
 - Kako bi opisao/la svoj odnos sa nastavnicima? Šta misliš koji su razlozi za ovakav odnos?
 - Kako bi opisao/la svoj odnos sa ostali učenicima iz odeljenja? Šta misliš koji su razlozi za ovakav odnos?
 - Da li si ikad imao/la bilo kakvih poteškoća u učenju? (pisanju, čitanju, odgovaranju itd.)
 - Da li si ikad išao/la na privatne časove?
 - Da li razgovaraš sa roditeljima ili drugim članovima porodice o učenju ili dešavanjima u školi? Sa kim?
- Radno iskustvo:
 - Da li si ikad bio/la zaposlen/na? Ako da, koji posao je bio u pitanju?
 - Da li si zaposlen/na sada? Ako da, na kom poslu i kolika ti je plata?
- Hobi, slobodno vreme:
 - Kako provodiš slobodno vreme?
 - Koje su ti omiljene aktivnosti?
 - Koliko bliskih prijatelja imaš?
 - Koje bi aktivnosti voleo/la da tvoja škola organizuje u slobodno vreme ?
- Kućni uslovi:
 - Sa kim živiš?

- Koliko daleko ti je kuća udaljena od škole?
- Koliko vremena ti treba da stigneš od kuće do škole? U koje vreme napuštaš školu i kad stižeš kući?
- Zdravlje:
 - Da li imaš zdravstvenih problema zbog kojih bi morao/la da razmotriš izbor buduće profesije? Ako da, šta je u pitanju?
 - Da li si doručkovao/la kod kuće pre nego što si došao/la u školu? Da li imaš tri odgovarajuća obroka dnevno? Da li imaš alergiju na neku hranu?
- Vizije budućnosti :
 - Koji su ti planovi za budućnost?
 - Kako zamiljaš svoj život za godinu dana?
 - Koje napore ulažeš kako bi ostvario/la svoje planove, želje?
 - Šta bi moglo da predstavlja otežavajuću okolnost za ostvarenje tvojih planova?
 - Kakva vrsta pomoći i od koga ti je potrebna da bi ostvario/la svoje planove?

Moguća pitanja za intervju sa roditeljima

- Pitanja o učeniku:
 - Opišite svoje dete u par reči
 - Šta smatrate da je bitno da kažete o svom detetu?
 - Koje su vrline vašeg deteta? U čemu je on/ona dobar/ra?
 - Kakvu vrstu podrške vaše dete treba?
 - Koje su vaše poteškoće kao roditelja?
 - Opišite skolski život vašeg deteta
- Porodično situacija:
 - Ko su članovi vaše porodice?
 - Čime se bave članovi vaše porodice? Jer neko nezaposlen/na, neaktivan/na, ili na porodijskom odsustvu, penzionisa/na ili u invalidskoj penziji?
 - Koliko izdržanih lica ima u vašoj porodici?
 - Ima li lica sa posebnim potrebama u vašoj porodici? Ukoliko ima, koja vrsta posebnih potreba je u pitanju?
 - Ima li lica sa bolestima zavisnosti u vašoj porodici? Ukoliko ima, o kojoj vrsti zavisnosti je reč?
 - Da li biste želeli da podelite još neke važne informacije koje se tiču vaše porodice?

- **Uslovi u kojima živate:**
 - U kakvoj kući živate? (porodična kuća, stan, itd.)
 - Koje je veličine? (m², broj prostorija)
 - Koji je stepen komfora?
 - Ko je vlasnik?
 - Kolika je udaljenost od škole?
 - Da li neko od vaše dece živi u internatu? (da/ne)
- **Porodični prihodi :**
 - Koliki su približno prihodi po članu domaćinstva?
 - Da li primete neku vrstu socijalne nadoknade? (dečiji dodatak, socijalnu pomoć i sl)
- **Zdravlje:**
 - Da li vaše dete ima bilo kavo oboljenje?
 - Ako ima, od kada? Da li dobija odgovarajući tretman?
 - Da li vaše dete koristi lekove na redovnoj bazi? Ako da, koje lekove?
- **Socijalna pozadina :**
 - Kakvu vrstu pomoći možete očekivati i od koga, kada imate probleme koji se tiču vaše porodice?
 - Jeste li ikad prihvatili pomoć od neke organizacije? Ako jeste, od koje?
- **Planovi za budućnost:**
 - Koji su vaši planovi nakon što vaše dete završi školovanje u ovoj školi?